

Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 10 Οκτωβρίου 2022
(OR. en)

12828/22

Διοργανικός φάκελος:
2022/0902(APP)

LIMITE

**AG 114
PE 104
INST 333
FREMP 186**

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο

αριθ. προηγ. εγγρ.: 9333/22

Θέμα: Προετοιμασία του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων της 18ης Οκτωβρίου 2022

Πρόταση ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ για την εκλογή των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου με άμεση καθολική ψηφοφορία και την κατάργηση της απόφασης (76/787/ΕΚΑΧ, ΕΟΚ, Ευρατόμ) του Συμβουλίου, καθώς και της πράξης περί εκλογής των μελών στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο με άμεση καθολική ψηφοφορία που προσαρτάται στην εν λόγω απόφαση

— Συζήτηση προσανατολισμού

1. Στις 3 Μαΐου το ΕΚ ενέκρινε σχέδιο νομοθετικής πρότασης για νέα εκλογική πράξη¹, βάσει του άρθρου 223 της ΣΛΕΕ, μαζί με ψήφισμα που παρέχει τη σχετική αιτιολόγηση. Η αρχική πράξη² χρονολογείται από το 1976 (τροποποιήθηκε το 2002 και το 2018, αλλά η τελευταία αναθεώρηση δεν έχει ακόμη τεθεί σε ισχύ καθώς δεν έχουν πραγματοποιηθεί ορισμένες επικυρώσεις). Η πράξη του 1976 περιέχει κοινές αρχές τις οποίες πρέπει να τηρούν τα κράτη μέλη, χωρίς να ορίζει ενιαίο εκλογικό σύστημα σε ολόκληρη την ΕΕ.

¹ Έγγραφο 9333/22

² Ενοποιημένο κείμενο: ΕΕ L 283 της 21.10.2002, σ. 1

2. Σύμφωνα με το άρθρο 223 της ΣΛΕΕ, το ΕΚ καταρτίζει πρόταση κατά ενιαία διαδικασία σε όλα τα κράτη μέλη ή σύμφωνα με κοινές αρχές όλων των κρατών μελών. Το Συμβούλιο, αποφασίζοντας ομόφωνα σύμφωνα με ειδική νομοθετική διαδικασία και μετά την έγκριση του ΕΚ, το οποίο αποφασίζει με την πλειοψηφία των μελών που το απαρτίζουν, θεσπίζει τις αναγκαίες διατάξεις. Οι διατάξεις αυτές τίθενται σε ισχύ μετά την έγκρισή τους από τα κράτη μέλη, σύμφωνα με τους αντίστοιχους συνταγματικούς κανόνες τους. Αρχίζουν να ισχύουν την επομένη της τελευταίας κοινοποίησης που λαμβάνει η Γραμματεία του Συμβουλίου.
3. Τα κύρια χαρακτηριστικά της προαναφερθείσας πρότασης του ΕΚ είναι τα εξής:
- Αντικατάσταση της απόφασης από κανονισμό·
 - Διακρατικά ψηφοδέλτια για μία εκλογική περιφέρεια σε ολόκληρη την ΕΕ: κάθε ψηφοφόρος θα έχει δύο ψήφους: μία για την εκλογή των μελών του ΕΚ σε εθνικές εκλογικές περιφέρειες και μία για την εκλογική περιφέρεια της Ένωσης, η οποία αποτελείται από 28 επιπλέον έδρες·
 - Εναλλαγή ανδρών/γυναικών στα ψηφοδέλτια με στόχο την αντιμετώπιση της ανισότητας μεταξύ των φύλων·
 - Σύστημα *Spitzenkandidaten*: οι πολίτες/πολίτισσες θα μπορούν να ψηφίσουν για τον ή την Πρόεδρο της Επιτροπής με βάση τον «κορυφαίο υποψήφιο» μέσω ψηφοδελτίων για ολόκληρη την ΕΕ·
 - Μέτρα εναρμόνισης: η 9 Μαΐου ως κοινή ευρωπαϊκή ημέρα διεξαγωγής των εκλογών· χρονοδιαγράμματα για τις εκστρατείες ή για την υποβολή ψηφοδελτίων· επιστολική ψηφοφορία, ηλικία ψήφου, ηλικία του εκλέγεσθαι·
 - Ελάχιστο εκλογικό όριο 3,5 % για εθνικές εκλογικές περιφέρειες με περισσότερες από 60 έδρες· και
 - Δημιουργία μιας νέας ευρωπαϊκής εκλογικής αρχής που θα εποπτεύει τη διαδικασία και θα διασφαλίζει τη συμμόρφωση με τους νέους κανόνες. Πέρα από την ακριβή αποστολή και το αντικείμενό της, είναι πιθανό να προκύψουν ερωτήματα όσον αφορά τη διαχείριση, τη χρηματοδότηση ή τη στελέχωσή της.

4. Οι συζητήσεις στο πλαίσιο της Ομάδας «Γενικές υποθέσεις» (GAG) ξεκίνησαν επί της γαλλικής Προεδρίας και συνεχίστηκαν επί της τσεχικής Προεδρίας. Αυτές οι προκαταρκτικές τεχνικές συζητήσεις ανέδειξαν συγκεκριμένες προκλήσεις όσον αφορά τα διακρατικά ψηφοδέλτια, τα μέτρα που αποσκοπούν στην εναρμόνιση των διαδικασιών σε ολόκληρη την ΕΕ (π.χ. επιστολική ψηφοφορία, ηλικία ψήφου, κοινή ημέρα ψηφοφορίας) και τη δημιουργία μιας νέας εκλογικής αρχής. Οι περισσότερες αντιπροσωπίες ζήτησαν τη συμβουλή της Νομικής Υπηρεσίας του Συμβουλίου ώστε να αποσαφηνιστεί η φύση της νομικής πράξης στην οποία βασίζεται η πρόταση για νέα εκλογική πράξη, η συμμόρφωσή της με την αρχή της επικουρικότητας και η συμβατότητα ορισμένων από τις καινοτομίες της πρότασης με τις Συνθήκες. Οι γραπτές εισηγήσεις των αντιπροσωπιών περιέχονται στο έγγραφο 11768/1/22 REV1.
5. Στο πλαίσιο αυτό, η Προεδρία θεωρεί ότι η πολιτική καθοδήγηση θα είναι επωφελής για τις περαιτέρω εργασίες και, ως εκ τούτου, έχει προβλέψει συζήτηση προσανατολισμού κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου (Γενικές Υποθέσεις) στις 18 Οκτωβρίου. Για να κατευθύνει τη συζήτηση σε υπουργικό επίπεδο, η Προεδρία ετοίμασε τα ερωτήματα που παρατίθενται στο παράρτημα του παρόντος σημειώματος.

ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΓΙΑ ΤΗ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ

1. Δεδομένου του πολύπλοκου χαρακτήρα του φακέλου, της δύσκολης διαδικασίας έγκρισης, καθώς και της έντονης επιθυμίας του ΕΚ να προχωρήσει εγκαίρως στις αλλαγές ενόψει των επόμενων εκλογών για το ΕΚ τον Μάιο του 2024, η Προεδρία θεωρεί σκόπιμο στο παρόν στάδιο να διεξαχθεί πολιτική συζήτηση για ορισμένα από τα βασικά χαρακτηριστικά της πρότασης.
2. Κατά τη σύνοδο του Συμβουλίου Γενικών Υποθέσεων (ΣΓΥ) στις 18 Οκτωβρίου, οι υπουργοί καλούνται να επικεντρωθούν στα ακόλουθα ερωτήματα:
 - α) Ποιες από τις προτεινόμενες αλλαγές επιθυμούν τα κράτη μέλη να αποτυπωθούν σε μια εκλογική πράξη για τις μελλοντικές εκλογές του ΕΚ, σε σύγκριση με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο;
 - β) Ποια στοιχεία της πρότασης θεωρούν τα κράτη μέλη ότι παρουσιάζουν τις περισσότερες προκλήσεις, λαμβάνοντας υπόψη τα αντίστοιχα εθνικά τους πλαίσια, καθώς και τις αρχές της επικουρικότητας και της αναλογικότητας;
 - γ) Η εξασφάλιση της κατάρτισης διακρατικών καταλόγων υποψηφίων για τις επόμενες ευρωπαϊκές εκλογές τον Μάιο του 2024 αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό της πρότασης του ΕΚ. Ποιες είναι οι απόψεις σας σχετικά με τη γενική ιδέα της κατάρτισης διακρατικών ψηφοδελτίων, το σύστημα των κορυφαίων υποψηφίων (*Spitzenkandidaten*) και τη διασφάλιση ισορροπίας στην εκπροσώπηση των κρατών μελών στην κατανομή των εδρών;